

EYT Yangınını SGK Personeli Nasıl Söndürsün?

Cennet Vatanımız Türkiye, 2021 yılı Mayıs ayında anormal şekilde başlayan büyük Orman Yangınları ile adeta kavrulmuştu! Toplam 299 yangın bölgesinde 8 insanımız vefat etmiş, 1500'den fazla insanımız yaralanmış, bilinmeyen sayıda yaban hayvanları ve yüzlerce besi hayvanı yanarak veya dumandan boğularak telef olmuştu. Bazı yerleşim merkezleri komple tahliye edilmek zorunda kalmış ve sonra yeniden yapılmıştı. Bu yangınlar fırtınası Ağustos ayı ortasına kadar sürmüştü.

2021 Orman Yangınları onca hazırlığımıza rağmen sayıca çok yetersiz ve aciz kalmamıza neden olacak kadar yaygın ve etkiliydi. Resmi İtfaiye teşkilatlarımız ve diğer kamu imkanlarımız her yerde varlık gösteremez ve yangının korkunç ilerleyişine engel olamaz durumdaydı. Allah bir daha böylesi afetlerle bizleri imtihan eylesin, zarar ve dehşetlerinden muhafaza eylesin!

Yürürlüğe girdiği 1999 yılından itibaren, çalışan bütün vatandaşların hayatını alt üst eden 4447 Sayılı kanun ile hukuk literatürümüze Emeklilikte Yaşa Takılanlar kısaca EYT adlı bir mağdurlar grubu girdi. Artık 15 milyon civarındaki SSK, Bağ-Kur ve Emekli Sandığı sigortalısı personelin hepsi EYT'li olmuş ve emeklilik hakları geriye dönük işletilen 4447 sayılı kanun ile gasp edilerek 58-60 yaşlarına atılmıştı. Cennetmekan Merhum Prof. Dr. Necmettin Erbakan'ın

sayesinde bu kanun Anayasa Mahkemesine verilince bu hak gaspı iptal edilerek yine Hükümetin dahli ile kademeli yaş emekliliği getirilmişti. Artık insanlar girdiği şartlarda değil, kanunda verilen kademe yaşlarına geldiğinde emekli olabildiler. Bu zulüm dayatması ve uygulaması 2023 yılı Mart ayına kadar sürdü!

EYT havuzunda bekleyenler yaşı geldikçe ayrıldığı için geriye 4,5-5 milyonluk bir grup kalmıştı. Mart 2023 TBMM'de onaylanan 7438 Sayılı Kanun ile EYT mağdurlarının gasp edilen haklarının yaşla ilgili önemli bir bölümü geri verildi. Artık emekliliklerinde kademeli yaş şartı aranmayacaktı. Kısmi emeklilik hakkını içeren 50-55 yaş hakkı yine verilmedi ve bazı insanlar yine hüsrana uğradı. Yaş engeli ortadan kalkan 2,2 milyon civarındaki çalışan veya işsiz SGK'lı için bir anda emeklilik hakkı doğunca SGK ofislerinde devasa bir müracaat seferberliği yaşandı ve adeta dev bir yangın gibi her yere yayıldı!

SGK merkez ve şubelerindeki personelin durumu, devasa orman yangınına karşı elinde bahçe sulama hortumundan gelen cılız suyla müdahale etmesi beklenen İtfaiye Erinin dramı gibi oldu! Çünkü istenen iş ve beklenen tamamlanma süresi anormal derecede orantısız, personel sayıları ve kapasiteleri yetersiz, gayret göstermeleri için motivasyon dayanakları boş ve hamasetle doldurulan kuru gazdan ibaretti!

Düşünebiliyor musunuz? Aylık dosya kapatma kapasitesi 500-600 civarında olan bir SGK şubesine Mart ayında yapılan müracaat sayısı 35 bin kadar olursa bu talebi nasıl ve ne kadarlık süre içinde gerçekleştirebilirler? Bu kapasite ile tüm başvuruları eritmeleri 58 ay sürer! Olağanüstü bir gayret ve fazla mesai ile tempolarını iki katına çıkarmaları halinde bile 25-26 ay sürebilecek bir iş yoğunluğundan bahsediyoruz. Üstelik bu sürede yeni eklenecek dosya ve diğer işlerde hariç sayılırsa!

Öğrendiğimiz kadarı ile SGK zaten yüzde 50 eksik norma kadro personeli ile çalışan bir yapıda bulunuyor. SGK işlemlerini yapıp dosya kapatan her bir memurun en az birer avukat kadar İş Kanunu ve SGK mevzuatına hakim olması, mükemmel analiz yeteneği geliştirmesi, bilgisayar yazılımlarını mükemmel kullanması gerekiyor! Yani masa başına oturan bir memur anında SGK işlemleri yapabilecek yetkinlikte olmuyor. SGK içinden veya dışından yapılacak personel takviyelerinde de bu durum geçerlidir.

Zaten sayıca yetersiz bulunan SGK çalışanlarının özlük haklarını 666 Sayılı KHK ile tırpanlayarak daha da sıkıntılı hale getirmişiz! Daha iyi şartlar beklerken kötüye doğru gitmek

adeta birer EYT sendromu gibi olmuş bu arkadaşlarda! Eşit işe eşit ücret düsturunu bile tatile çıkardığımız için moral ve motivasyonları yerlerde sürünüyor! Aylık fazla mesai saatini 50'den 100'e çıkararak sırtlarında kamçı şaklatmamızı bile kazanım diye göstermeye kalkan uyanık siyasi ve bürokratların diyarındayız! Sanki SGK personeli insan değil de 24 saat çalışabilecek robot gibi algılıyoruz artık!

SGK Kurumu çalışanlarının özel bilgi ve donanımla hazırlanması gerektiği için 2 yıllık Sosyal Güvenlik Ön Lisans okulları açmışız ama Memur alımlarında 3004 nolu kodlarını tanımlamayıp SGK dışında çalışma imkanı pek bulunmayan bu gençleri yokluğa mahkum ediyoruz! Madem hiç atama yapmayacaktınız Sosyal Güvenlik bölümünü neden açtırıp gençlerin hayalleriyle oynadınız ey Yetkililer?

İdari kadrolar için özel kurulan İktisat ve İdari Bilimler Fakültesinden (İİBF) mezun olan yüzbinlerce gencimiz KPSS atamalarında yer alabilmek için çırpınırken, zaten nadir çıkan kurum atamalarında 4001 kodu ile her isteyenine gelebilmesini sağlayan, aç gözlü yüksek puanlı farklı branş mezunu zalimlerin KADRO YAKARAK kurumu birkaç içinde terk edip gitmelerine fırsat veren basiretsizlere ne demeli? 2013 Yılında Bakan Faruk Çelik bir twitter mesajında "4001 Ailesi biz size güvenerek İşkur'a 713 kişi aldık ama siz ilk 7 ayda yüzde30 unuz İşkur'dan ayrılarak Bizi terk ettiniz. Duyurulur." demişti! Aynı sorun bugün de devam ediyor!

SGK'da EYT Yangınına söndürmek için ne yapmalı?

-EYT Yangınına söndürmek için acil seferberlik ilan edilmeli. Son 10 yıl içinde emekli olan uzman SGK Personeline cazip şartlar eşliğinde geçici görev çağrısı yapılmalı! Emekli uzman SGK personeli ikamet ettiği yere en yakın SGK Müdürlüğünde geçici görev alarak emeklilik dosyası kapatmaya başlamalı.

-Diğer kurumlardaki SGK mevzuatına hakim personelin talebi halinde teşvik ödemesi ile SGK kurumuna geçici görevlendirmeleri yapılmalı.

-SGK çalışanlarının 666 sayılı KHK ile eksiltelen hakları iade edilmeli.

-Fazla mesai ücretleri anlamlı bir zamla yükseltilmeli. Maaş ödemelerinin en az ikiye katlanacağı kadar artabilme yolu açılmalı.

-SGK çalışanlarına seyyanen teşvik zammı yapılmalı.

-KPSS atamalarında SGK hizmet birimlerine 3004 kodlu Sosyal Güvenlik mezunları ile İİBF mezunlarına yer verilmeli. 4001 kodu açılmamalı, kadro yakma ihtimali sert önlem ve ceza şartı ile önlenmeli.

-KPSS atamaları için SGK kurumuna özel acil kontenjan açılmalı ve norm kapasite oranı en az yüzde 75'e çekilmeli.

Yoksa bu EYT yangını hemen sönmez ve 14 Mayıs'ta sandıkları da tutuşturur! Benden uyarması....

Bağ-Kur'unun Çilesi Ne Zaman Bitecek?

Esnaf ve Sanatkârlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu, yani hepimizce bilinen adıyla Bağ-Kur, 1971 yılında 1479 sayılı kanunla kurularak 1 Ekim 1972'den itibaren ülke çapında hayata geçti. Bağ-Kur kanunu 1979 yılında 2229 sayılı kanunla büyük ölçüde değiştirildi.

Bağ-Kur yasasındaki hükümlere ve o zamanın şartlarına bakınca, Esnaf ve Sanatkâr ile Çiftçilerin nasıl bir cendereye sokulduğunu daha iyi anlıyoruz!

Büyük ölçüde yasal değişikliğin yapıldığı 1979 yılında, Türkiye’de ortalama yaşam süresi sadece 61,91 idi! Bağ-Kur’lu kadınlara reva görülen prim ödeme süresi 25 tam yıl, yani 9.000 gün ve en az 50 yaş şartıydı. Erkeklerin de 25 tam yıl (9.000 gün) ödeme şartı ile en az 55 yaş şartı konulmuştu. Her hangi bir nedenle 25 yıl ödeme yapamayanların yaş haddinden (kısmi emeklilik) yararlanabilmeleri için de en az 15 yıl yani 5.400 gün prim ödeme şartı ile birlikte kadınlarda 55, erkeklerde 60 yaş şartı konulmuştu. Anlayacağınız sistem neredeyse Bağ-Kur’lunun hiç emekli olmadan çalışıp ölene kadar prim ödemesi üzerine kurulmuştu! Sonraki yıllarda kadınlara biraz merhamet edip asgari prim ödeme süresini 20 yıla yani 7.200 güne indirdiler.

TBMM’de görev alan o zamanın Vekilleri, nasıl bir kanaat ile Bağ-Kur’lu küçük esnaf ve çiftçileri devlet gibi, holding gibi güçlü ve zengin görmüşlerse artık, Emekli Sandığı ile aynı şartları dayatmışlardı! Devlet kendi memurunun primini 25 yıl kesintisiz ödemeye muktedir olabilir ama, esnaf ve sanatkarlara böyle ağır bir yük bağlamak için vicdanlarını tatile çıkarmaları gerekmiştir herhalde!

Hâlbuki ilk kurulan sigorta kurumu SSK’ya bağlı çalışan işçilerin emekli olabilmesi için, kadınlarda 20 yıllık sigorta süresi dâhilinde en az 5.000 gün, erkeklerde 25 yıllık sigorta süresi içinde en az 5.000 gün prim yatırılma şartı vardı. 5.000 gün yaklaşık 14 yıl ediyor! Kadınlarda 6 yıla kadar, erkeklerde ise 11 yıla kadar boşluk verme ve işsizlik halinde müsaade ediliyordu. İşçi ve esnaf arasında bu kadar büyük bir iltimas farkının olması, elbette kabul edilebilir ve adil bir yaklaşım değildir!

Bir işçinin çalışmadığı dönemde maaşı ile birlikte SSK prim ödemesi de duruyordu. Bağ-Kur’lu esnaf ise o ay doğru dürüst ciro yapmasa ve hatta dükkânını geçici olarak kapatıp evinde otursa bile, Bağ-Kur prim ödemesi zerre miktar esnemiyor ve eksilmiyordu. Prim seviye basamakları yukarı doğru re’sen veya talep halinde yükselebiliyor ama aşağı inmesi mümkün olmuyordu. Bağ-Kur prim borç sayacının durması için tek çare Vergi Levhasını iptal eder gibi işyerinin kapanışını Bağ-Kur’dan da yaptırmasıydı. Oysa işsiz kalan bir işçinin son SSK priminden itibaren birkaç ay daha ücretsiz sağlık hizmeti alabilmesi mümkündü. Sadece prim ödenmediği için 5.000 gün sayacı duruyordu. Ama Bağ-Kur’lu esnafın borcu

gözüktüğünden sağlık hizmetlerinden ücretsiz yararlanmasına izin verilmiyordu. Sonradan çıkan zorunlu GSS (Genel Sağlık Sigortası) ve işsizlik fonu destek ödemesi de işçiler için ayrıca pozitif bir fark oldu.

Bağ-Kur tescili zorunlu değilken, ödeme ve emeklilik şartlarının ağırlığı nedeniyle pek tercih edilmediği için, Vergi Daireleri ve Esnaf Odalarının kayıtları ile eş zamanlı re'sen zorunlu tescil kuralı getirildi. Bu borçtan kaçınamayan esnaf, bu sefer de 12 basamaktan en düşüğü olan 1. basamak seviyesinde sabit prim ödemeye başladı. Zaten ihtiyaç duydukları sağlık hizmeti için bu seviye yeterli geliyordu. Bağ-Kur tekrar esnafın aleyhine yeni kural çıkararak, 6. basamağa kadar re'sen zorunlu tescil dayatmasına başladı. 7.-12. basamaklar için de iki yılda bir isteğe bağlı yükseltme imkânı verdiler.

Bağ-Kur'un pençesine düşen esnafın hali, tıpkı Boa Yılanının sarmaladığı Ceylan yavrusu gibidir! Çünkü her nefes alıp verişinde çember daha da daralır! Asla genişleme imkânı vermez! Mesela 7. seviyede prim ödeyen esnafın işleri kötü gittiği, dara düştüğü bir durumda, gelir kaybı yaşadığını ispat ile beyan etse de Bağ-Kur prim basamağı asla düşürülmez! Prim tutarında azaltma mümkün değildir! Ödemeden kurtulmanın tek yolu iflas beyanı ile resmi kapanış veya işyerini başkasına resmi satışla devir yapmasıdır. Ödediği prim miktarına e süresine nispetle bağlanan emekli maaşının, diğer emeklilere göre hep düşük kalması da ayrı bir haksızlık boyutudur.

Sigorta primleri açısından SGK tarafında fazla fark olmasa da ödeyen açısından önemli bir tutar dengesizliği vardır. Son değerlere göre SGK primi için işçinin asgari brüt maaşından 1.401 TL kesilir. İşverene düşen ek pay ise 1.551 TL'dir. SGK tutarında bu bölüşme yapıldığından, iki tarafa da rakam ağır gelmez. Ama Bağ-Kur'lu esnaf kendi işinin süresiz mesaili işçisi olduğu gibi, SGK priminde de kendisinin patronu olarak 2.952 TL tutarındaki tüm ödemeyi çaresizce üstlenir. Bu rakamdan kaçış veya indirim de yoktur!

Zaten işyeri kirası, elektrik, doğalgaz, su gibi işletme giderleri hep "Ticari" oldukları, yani patron ve zengin görüldükleri gerekçesiyle katlamalı tarifeden uygulandığından, esnafın nefes alacak hali kalmadı artık!

Türkiye'de mütevazı sermayeler ile kurulan ve çoğu kez aile işletmesi niteliğinde bulunan esnaf ve sanatkâr teşebbüsleri ile tarım alanında yerel üretici olmak, artık kahramanlık boyutundan da çıkarak delilik haline getirildi. Bu gidişin sonu bütün yerel işletmelerin

kapanması ve sermayenin büyük ve zalimce davranan güçlere aktarılmasıdır. Tarım kesiminin kendi ihtiyaçları için bile üretim yapması daha zararlı hale gelmiş, süpermarketlerden alışveriş yapmak köylüler arasında bile standart olmuştur.

Sermayenin hızla büyük denizler gibi dipsiz kuyulara akması ve toprakları sulayan dere ve nehirlerin adeta kurumasının acı faturasını hep birlikte yaşamaya başladık farkında mısınız? Sayıları iki elin parmaklarını geçmeyen dev market zincirleri perakende ve toptan tüketim piyasasıyla vahşice oynuyor ve tükenmez bir iştahla kar etmek için bizlere varlık zamanında dahi yokluk ve pahalılık yaşıyorlar. Küçük esnafın aradan çekilmesi, halkın daha çok sömürülmesine, devletin de acziyetle seyretmek zorunda kalmasına yol açıyor.

BAĞ-KUR'lu esnaf, sanatkar ve tarım müteşebbislerini kurtarmak ve korumak için neler yapılmalı?

1- Bağ-Kur ile SSK arasındaki zorunlu prim gün sayıları farkı düşürülmeli, SSK ile aynı şartlarda sabitlenmelidir.

2- Esnafıktan vazgeçen, işyerini sağlık veya ekonomik nedenlerle kapatan veya devreden kişilerin, SSK'ya geçmeleri halinde uygulanan son 3,5 yılın (1261 gün) SSK primli olma şartı askıya alınmalı, prim gün sayıları yeterli ise emekli olabilmelerine imkan verilmelidir.

3- Ekonomik darlığa düşen veya sağlığı bozulan esnafın işyerini geçici yada sürekli olarak kapatması halinde Bağ-Kur ödemeleri durmalı, GSS devreye girmeli ve en az SSK mensupları kadar sağlık ve işsizlik sigortası desteği verilmelidir.

4- Küçük esnaf ve sanatkârlar ile tarım müteşebbislerine uygulanan "ticari" sınıf doğalgaz, su, elektrik gibi giderlerinde; finansal büyüklük, işyeri ölçüleri, çalıştırılan insan sayısı gibi kriterlere değişen insafli tarifeler uygulanmalıdır. Korkudan ışığını açamayan, buz gibi işyerinde çalışmak zorunda kalan esnafın gözetilmesi lazımdır.

5- Vergi kaydı ve esnaflık tescilini 8 Eylül 1999 tarihinden önce başlatan fakat çeşitli nedenlerle Bağ-Kur tescilini yaptıramayan (mesela Gölcük Depremi nedeniyle o bölgeler ve Düzce civarındaki şartlar) esnafa Bağ-Kur tescilini makul rakamlarla aynı tarihlere çekme imkanı verilmeli, böylece son EYT yasasından faydalanma yolları açılmalıdır.

6- Yerel işletmeleri koruyan belediye hizmetleri ve kamu imkanlarında kolaylıklar

sağlanmalıdır.

7- Esnafa dayatılan fahiş fiyatlı aylık beyanname giderlerinde, iş için kullandıkları araçların sigorta, vergi vb. masraflarında indirimler gelmelidir.

8- Esnafın zorunlu kayıt ile harç yatırmaya maruz kaldıkları Odaların ne yaptığı belirsiz ağalar tarafından şahsi derebeyliklere dönmesi önlenmelidir. 20-30 yıl boyunca çöreklenen başkanlıklara zorunlu süre sınırı getirilmelidir.

Sonuç olarak; Esnaf ve sanatkarlarımız ile tarım üreticilerimiz memleketin öz sahiplerinden ve maddi-manevi kalelerindenidir! Onların soyunu tüketen her türlü oluşuma karşı durmalı, insanlarımızı girişimcilikten soğutan ve korkutan bütün haksızlıkları gidermeliyiz. Yoksa yetişen her gencimiz sanat, ticaret ve tarımda şansını denemek yerine kapağı Devlete atmak için çalışacak ve gereksiz bir rekabet içinde boğulup kalacaktır. Esnaf ve tüccarımızın varlığı ve devamı beka meselesidir! Dahası var mı?

[Çek Yasasından Esnafa Kırk Satır mı Kırk Katır mı?](#)

Sınırlı bir girişimcilik denemesinin dışında, hayatım boyunca işçi veya memur statüsünde çalıştım. O yüzden esnaflık ve tüccarlıkla ilgili anlamlı seviyede bilgi ve tecrübe sahibi değilim. Genellikle sosyal ve manevi derinliği olan toplumsal meseleler veya emekçilerin haklarına yönelik ihlallere karşı, imkanım ölçüsünde yazdım ve konuştum. Esnaf ve tüccarlarla ilgili en iyi bildiğim konu maruz bırakıldıkları Bağ-Kur eziyeti ve haksızlıklarıdır. İnşallah sonraki yazılarımdan birisini de Bağ-Kur ve ayrıntılarına ayıracağım.

Bağ-Kur için araştırıp sosyal medyada yazınca, esnaf ve tüccar dostlardan “Hocam sen bize çek yasasıyla yapılan işkenceyi bir bilsen!” şeklinde bilgi ve sitemler gelmeye başladı. Önceleri tıpkı ehliyet affını talep edenlere karşı takındığımız, “Hem alkolle araba kullanmış hem de af istiyor şuna bak!” tavrına benzer şekilde, “Adam çekini ödemiş, alacaklısını zora sokmuş, Devlet de hesap sorunca yüzsüzce şikayet ediyor!” gibi bir algı etkisiyle pek ilgilenmedim. Ama gelen tepkilerin yoğunluğu ve haksızlık iddialarına da bigane kalamadım ve konuyu etraflıca araştırdım. Gerçekten de “Yuh artık bu kadar da olmaz!” dedirtecek bir haksızlık, dengesizlik, hoyratlık ve apaçık zulme dönen sistematik bir esnaf düşmanlığı gördüm!

2018 yılında ABD ile aramızda yaşanan Rahip Krizi odaklı döviz ve piyasa dalgalanmasına kadar, 5941 sayılı Çek Kanunundaki garabetten fazla kimse etkilenmiyordu. Piyasada çekle iş yapan esnaf ve tüccarların geçmişten büyüyerek yükselen iş hacmi ve güçlü ilişkileri, hak edilmiş güvenle kazandıkları saygınlıkları sayesinde, nahoş durumlar pek yaşanmıyordu. Bilerek karşılıksız çek yazma alçaklığını gösteren dolandırıcıların, en fazla tek atışlık vurgunları yaşanıyor ve onlar da hemen mimlenip piyasadan itiliyordu. Çek yasasının karşılıksız çek yazanlara nasıl işlediği ise fazla bilinmiyordu.

Özellikle mal ve ürün satışına dayalı ticaretin, hammadde aşamasından son tüketiciye teslimine kadar olan seyr-i seferine, çok sayıda kişi ve işletmenin dahli bulunduğundan, zincirin her hangi bir halkasında meydana gelen her sıkıntı diğer unsurlara da negatif etkiyle yansımaktadır. 2018 yılında ülkemize yapılan döviz temelli ekonomik saldırının neticesinde, mal ve hizmet piyasasının her aşamasında sarsıntılar, sipariş iptalleri veya ödeme güçlükleri yaşandı. Alacağına dayanarak çekle vadeli borçlanan esnaf ve tüccarların planladıkları ödeme dengesi bozulduğu için, vadesi gelen çeklerinin karşılıklarını banka hesaplarına koyamadılar.

Rahip krizinin kötü etkileri silinmeden, 2019 yılı sonuna doğru başlayan pandemi sürecinde,

piyasalarda anormal bir daralma, satış iptalleri, üretim ve tedarik güçlüğü, lojistik aksaması gibi çok yönlü sorunlar fırtınası yaşandı. Dünya genelinde idari ve ekonomik kapanmalar oldu. Pandemi atmosferi, zaten beli bükülmüş ve dengesi bozulmuş olan esnaf ve tüccarların üzerinden silindir gibi ezdi geçti. Sonuçta, vadesinde ödenemeyen çek sayısında patlama etkisi oldu. Bugünlerde dosyası tamamlanmış ve kesinleşen hapis cezası infazı bekleyen kişi sayısının 120 bini geçtiği biliniyor. Süreci devam eden dosyalarla birlikte çek yasası mağduru sayısının 400 bin civarında olduğu söyleniyor.

Esnaf ve tüccarın sadece şahıs ve şirketlerden alacağını tahsil edemediği için dara düşmedi. Kamu kurumlarından alacakları olan bütün tedarikçiler taşeron sözleşmeli personel ödemeleri hariç hemen her alacağını normal süresinde tahsil edemedi. 2-3 yıla kadar sarkan ödemelerin, hiperenflasyon etkisiyle buharlaşan alım gücü yıkımı daha da derinleştirdi.

Papaz krizi ve pandemi dönemi, her ne kadar anormal gelişmeler de olsa alacaklılar açısından yapılması gerekeni değiştirmeyeceği açıktır. Alacağını tahsil edemeyen kişiler yasal sürece başvurduklarında, sonradan kendilerini de buna pişman edecek kadar garip ve zalimce kamu davranışları silsilesini de başlatmış oldular.

Devlet için hep söylenen bir söz vardır: “Devletimiz kadimdir. Atını nallamayı, itini bağlamayı iyi bilir!” Çek Kanunu uygulamasında Devletin bu özelliğinden ve kalitesinden uzaklaştığını, mazlum ile zalim, mağdur ile dolandırıcı arasındaki farkı gözetmeden topyekûn yıkıcı ve anlayışsız bir yol izlediğini, Çek yasası tuzağına düşen borçlu ve alacaklı yüzbinlerce vatandaşımız acı bir tecrübe ile gördü!

Alacağını tahsil edemeyen birisi, her ne kadar kanunsuz ve uygunsuz bulsak da çek-senet mafyasına müracaat ettiğinde neler oluyor? Alacaklı adına tahsile giden mafya elemanı borçluyu tehdit ve taciz ile ödemeye zorluyor. Tahsil edebildiği miktarın içinden bir kısmını alacaklının rızası ile hizmet bedeli olarak kendisi alıyor.

Çekini tahsil edemeyen alacaklı, Devletten yardım için başvurduğunda ise Mafyadan daha beter bir sürece düşmüş oluyor! Çek kanunu gereği çeki yazılan borçluya özel dosya açılıyor ve hemen kendisine şu meyanda tebligat yapılıyor: “Çekinin vadesi geldiğinde karşılığını hesaba koymadığın için doğrudan suçlusun! Neden ve nasıl olduğu Devleti ilgilendirmez. Borcunu ödemek için sistemin sana her hangi bir destek teklifi yoktur. Ne kadar temiz bir ticari sicilinin olduğu da önemli değildir. Kırk yıllık dolandırıcı ile, ilk defa çeki yazılmış bir

esnafın Çek Yasası açısından zerre kadar farkı yoktur! Seni 1500 gün adli para cezasına çarptırıyorum! Bu parayı Devletin maliyesine yatıracaksın. Borcunun miktarından düşülmeyecek ve alacaklına da ödeme yapılmayacak! Eğer verdiğimiz süre içinde yatırmazsan seni doğrudan 5 yıl hapis cezasına verir ve hemen infazını uygularım”

Devlete başvuran çek alacaklısının bütün işi borçlunun bilgisini ve şikayetini bildirene kadardır. Devlet çek alacaklısına tahsil ettiği para cezasından ödeme yapmaz. Borçlunun ödeme yapabilmek için neye ihtiyacı olduğuna bakmaz. Alacaklı sadece borçlu getiren bir aracı gibidir. Alacaklının bozulan ticari dengesini düzeltmek için de çek ilişkisiyle ilgili bir süreç başlatmaz. Alacaklı şikayetinden vazgeçse de borçlunun yakasını bu cezayı tahsil edene kadar bırakmaz!

Çeki yazılan esnaf veya tüccar Devlete haraç öder gibi cezasını yatırdıktan sonra adli takibattan kurtulur. İcra ve haciz yönüyle borçlunun işlem yapabileceği bir varlık kaydı olmadıkça kimse rahatsız etmez. Alacaklı zaten zora giren ödemesini para cezası veya hapis yatırdığı borçludan tahsil imkanı da bulamaz.

Zaten işi gücü dolandırıcılık olan tiplerin icra-haciz takibine karşı tedbirleri baştan bulunduğu için Çek Yasasının öldürücü darbe vurduğu kesim namuslu ama dara düştüğü için ödeme güçlü yaşayan esnaf ve tüccarlardır. Üstelik, çek yarasının yıkıcı tahakkümünden borçlu tüzel kişiliğin yani şirketin tüm ortakları da ayrı ayrı işlem görürler. Bir kişilik cezanın hisse oranlarına göre ortaklar arasında dağıtılması bile yapılmaz. Hepsi ayrı ayrı tam cezalara çarptırılır. Bir defa bile bu muameleye maruz kalan şirketlerin ayakta kalması imkansız derecede zorlaşır. Yani Çek Yasasının kucağına düşen şahıs veya şirketlerin iflah olması, toparlanıp ekonomiye katılması hayal kadar uzaktır.

Bu garip ve zalim uygulamanın pençesine düşenlerin sayısı yüzbinlere ulaştıkça TBMM’de 2021 yılı 7. ayında bir torba yasa teklifi ile çek yarası mahkumlarına hapis cezası infazını 30 Haziran 2022’ye kadar erteledi. Pandemi süresinin uzaması ve ekonomik krizin derinleşmesi yüzünden, Çek Yasası mağduru dosya sayısı 300-400 binlere kadar ilerledi. TBMM ve Hükümet soruna kalıcı çözüm aramak yerine, adeta pansuman tedbirler alır gibi yine infaz öteleme tarihini 31 Temmuz 2023’e kadar uzattı.

Çek Yasası faciasını durdurmak ve tekrarını önlemek için neler yapılmalı?

1. TBMM tarafından acilen yasal düzenleme yapılarak süreci biten ve devam eden dosyaların hapis cezası ile infazı kalıcı durdurulmalıdır.
2. Çek kağıdı bir senet değildir. Senet gibi kullanılması hemen yasayla önlenmelidir. Bankalar verdikleri çek kağıtlarının ardında sağlam durmalı ve karşılığı olmayan, teminatı bulunmayan çeklerin piyasada dolaşmasına mani olmalıdır. Çek karnelerini karşılıksız ve garantisiz vermemeleri, kesilen çeklerin mutlaka ödeneceği tedbirleri almalıdır.
3. Devlet, kendisine bir ödeme sorunuyla ilgili müracaat edildiğinde hemen çek-senet mafyası gibi ceza kesme ve tahsil eme derdine düşmemelidir. Ödeme güçlüğü yaşayan tüccar veya esnafın ticari sicilini bilirkişiler eşliğinde değerlendirmeli ve dosyanın talihsiz bir ticari zorluk mu yoksa dolandırıcılık mı olduğunu tespit etmelidir.
4. Dolandırıcılık halinde alacaklının haklarını önceleyerek tahsil ve cezalandırmaya gitmelidir. Dara düşen esnaf ve tüccar vakasında sorunun nereden kaynaklandığı analiz edilmelidir. Özellikle kamu kurumlarının ödemelerini geciktirmesi gibi bir neden bulunduğu, yaptırımlı yazışma ile kamudan alacak tahsilatının sağlanması ve dosyadaki alacaklıya transferi yapılmalıdır.
5. Dolandırıcılık dışındaki çek dosyalarında ağır para ve hapis cezaları verilmemelidir.
6. Piyasa şartları yüzünden ödeme güçlüğü çeken esnaf ve tüccarların kayıtlı vergi ve gelir beyanları, yanlarında çalıştırdıkları işçi sayısı gibi kriterler gözetilerek cansuyu niteliğinde ekonomik destek paketlerinden yararlandırılmalı, ödeme takvimleri iyileşinceye kadar kamu idaresinin yakın gözetiminde tutulmaları sağlanmalıdır.
7. Karşılıksız çıkan çeklerin ödenmesi için borçlu tarafından teklif edilen ödeme takvimimin alacaklı hakları ve piyasa şartları çerçevesinde anlaşılabilir noktaya çekilmesi için mali arabuluculuk sistemi kurulmalı, sistemin işlerlik ve güvenlik takibi Devlet tarafından yapılmalıdır.

Sonuç olarak;

Bu haliyle Çek Yasası uygulamasının makul ve sürdürülebilir bir yaptırım mekanizması yoktur. Piyasayı boğan ve iflah ettirmeyen, Devletin iyileştirici yönünü yok eden ve mafyadan beter davranış çizgisine taşıyan bu kanun ve ilgili mevzuatı acilen değişmelidir. Bankaların kolay ve risksiz kar odaklı keyfiyetlerine son verilmeli, bastırdıkları çeklerin namusundan ve işlerliğinden evvela bankalar sorumlu tutulmalıdır. Esnaf ve tüccarımıza hayatı dar eden, girişimciliği öldüren bu yapının acilen düzeltilmesi için gereğini Sayın Cumhurbaşkanımızdan

ve Meclisimizden bekliyoruz.

EYT Mevzusu Neden Bu Kadar Karıştı?

1999 yılında AnaSol-M Hükümetinin çıkardığı 4447 sayılı kanundan sonra Türkiye'deki bütün çalışanların kaderi bir daha düzelmeyecek şekilde kötüleşen bir ivmeyle değişti. Halkın gözünü boyamak ve ikna edebilmek için reform gibi süslü kelimelerin arkasından her zaman mevcudu geriye düşüren negatif eksiltmeler ve hak kayıpları çıktı. Bu emek düşmanı, faiz ve sermaye dostu politikalar işçi, memur, esnaf, çiftçi, emekli fark etmeden bütün kesimleri hedefine koyarak ezmeye devam etti.

1999 yılında sadece emeklilik yaşı yükseltilmemiş, emeklilikte aylık bağlama oranları da düşürülmüştü. Türkiye'deki bütün Başbakanlar arasında gelmiş geçmiş en büyük emekçi dostu olan Merhum Prof. Dr. Necmettin Erbakan'ın başında olduğu Fazilet Partisi bu zulüm yasasını Anayasa Mahkemesine taşıyarak yürütmesini kısmen durdurmuş ve 2002 yılında son şeklini alan haliyle kademeli yaş ve prim sistemine geçilmesini sağlayabilmişti. 2002 yılındaki düzenleme yaşın yanı sıra SSK primlerinde de 5000 üzerine 950 güne kadar ilaveler yapılmasına neden olmuştu.

Bugünlerde Hükümetin Meclise sunduğu yasa teklifinde reklam ile vaat edilenin aksine,

sadece normal emeklilik yaşını 1999 öncesine çekmesi, kademeli prim sistemini iptal etmemesi, eski yasada 3600 gün sigorta ile kadınlarda 50 erkeklerde 55 yaşında hak tanınan kısmi emekliliği de geri vermemesi, aylık bağlama oranlarını 1999 öncesine getirmemesi, halkta büyük bir hayal kırıklığına ve kızgınlığa yol açtı. Çünkü bizzat sayın Bakanın ve parti temsilcilerinin ısrarla söylediği 5000 gün prim şartına istinaden eksiği olanlar kredi çekmiş, borca girmiş, kıymetli eşyalarını satmış ve SGK'ya doğum veya askerlik borçlanması adıyla ödemeler yapmıştı. Şimdi buna rağmen 5000 güne ilave çıkacak prim günlerini karşılamaları mümkün görülüyor. Zaten işsiz ve sıkıntı içinde bekleşen 240 bin EYT'li mağdura bir de işten çıkarılanlar ve borca girip bekleşenler de eklenince mağdur sayısında patlama yaşandı. Yapılan şey milletin duygularıyla alay etmeye döndü. Zaten lastik gibi uzatılan ve alt tarafı bir sayfalık kanun teklifi için aylardır ötelenen Meclis onayı yüzünden gerilen sinirler, yeni mağduriyetler yüzünden boşalma noktasına geldi.

Dünyada, çalışma süresi uzadıkça emeklilik maaşı düşürülen bizden daha garip bir sosyal güvenlik sistemi yoktur sanırım. Emekçilerin alınteriyle kazandığı maaşlarına hiç dokunamadan kesilen SGK ödemelerine karşılık, 2008 yılında yine reform etiketli zulüm düzenlemesi 5510 sayılı kanunla yapılan Aylık Maaş Oranları budaması o kadar yüksek oldu ki, bizzat kanunu çıkaran Hükümetin kendisi bile sosyal yardım seviyesine indirdiği bu maaşları ödemekten utanır hale geldiği için, seyyanen zam takviyesi yaparak en düşük emekli maaşını nihayetinde 5.500 TL seviyesinde tutturmaya başladı. Aslında seyyanen zam diye verdiği bir lütuf değil, aşırı kestiği aylıktan geriye bir miktar sus payı iadesi oldu.

EYT mevzusunun kardeş sorunlu akrabaları da var. Ayrıntılara giremesek de kısaca onları da anmış olalım:

1986'da çıkarılan staj ve çıraklık kanunu sonrasında stajyer öğrencilere yapılan yarı sigorta nitelikli sade sağlık sigortalarının, uzun süreli ölüm ve yaşlılık sigortası gibi işlem görmediği anlaşılınca, staj tarihi 1999 öncesi olduğu halde yok sayılanlar 2000 sonrası yaş hesabına tabi tutulduğundan, emeklilik yaşları bir anda 17 yıl fırlamış oldu. Onların talebi staj tarihinin sigorta başlangıcı sayılması ve gerekirse eksik kalan günler için prim borçlanma hakkının verilmesiydi. Bu arkadaşlara Staj Mağdurları diyoruz.

4447 sayılı kanunla emeklilik yaşı kadınlarda 58, erkeklerde 60'a yükseltildiği için işe yeni başlayanlar buna tabi oldu. 9 Eylül 1999 sonrası başlayanlar, sırf birkaç ay veya yıl farkı,

hatta birkaç gün farkı yüzünden bu kadar yüksek bir yaş ilavesini haklı bulmuyor ve 1999 sonrası işe başlayanlar için de kademeli yaş sistemi getirilmesini talep ediyorlar. Bu arkadaşlara da 2000 sonrası Kademe Grubu diyoruz. Hatta kendi davaları için EMADDER adında dernek bile kurdular.

1999 öncesinde işçilerin boş veya uygunsuz kaldıkları dönemler de olabilir diye 25 yılda (erkekler) ödemeleri gerekli prim gün sayıları 5000 gün kabul edilmişti. Emekli Sandığına tabi devlet memurlarında iş güvencesi tam olduğu için tavizsiz 9.000 gün prim şartı konulmuştu. Çiftçi ve Esnaf olan tarım-ticaret ehli için işletilen Bağ-Kur'da ise tıpkı Emekli Sandığı mantığı ile, onlara her zaman para kazanan, zengin ve patron kişiler olduğu varsayımıyla yine tavizsiz 9.000 gün prim şartı konulmuştu. Ancak bugünlerde görüp duyacağınız gibi, çiftçi ve esnaf kesiminin büyük bir bölümü 9.000 gün prim ödeme imkanı bulamayan, borçlu veya eksik günlü kalmış durumda. Onlar da biz devlet miyiz ki en ağır şartları dayatıyorsunuz, yanımızda çalışan işçilerden daha fakir günlerimiz, iflas hallerimiz de oluyor, bu kadar yüksek gün sayısı hiç adil değil diyorlar. Onların sendika yerine esnaf odaları var ama hemen hiçbir hayırları olmayıp tepelerinde yıllardır lüks ağalık yaşıyorlar. Yani Türkiye'de çiftçi ve esnaf Bağ-Kur'lunun ne savunanı var, ne de hak arayanı. Bağ-Kur'lu vatandaşlarımız da ayrı bir mağdur grup oldu.

Kocaeli Gölcük Depremi sonrasında hizmet dışı kalan resmi kurumlar yüzünden Bağ-Kur tescili 9 Eylül 1999 sonrasında yapılanlar da hem Depremzede hem de geciken tescil mağdurları oldular ve EYT yasasından yararlanma imkanları kalmadı.

Kadınlarda sigorta öncesi doğum borçlanmasında bile haksızlıklar var. Hukukçu veya yurt dışında doktora yapan kadınlar şanslı ama diğerlerine bu hak tanınmıyor.

Nihayet başka bir mani veya kullanabilecekleri bahaneleri kalmaz ise, 28 Şubat 2023'de TBMM Genel Kuruluna EYT yasa teklifi gelecek inşAllah. Sayın Vekillerimizin ve hassaten İktidar partilerimizin dört gözle bekleyen EYT'li emekçi kardeşlerimizi daha fazla üzmeden 1999 öncesi haklarını eksiksiz iade etmelerini talep ediyor, en azından bu saatten sonra meseleyi siyaset üstü olarak değerlendirip kırdıkları kalpleri onarma fırsatı şeklinde kullanmalarını önemle tavsiye ediyoruz.

Sağlıkta Döner Sermaye Haksızlığının Hikayesi

Nasıl doğdu?

2002 yılı ve öncesinde kamu sağlık hizmetleri SGK, Bağ-Kur ve Emekli Sandığı (657'ye tabi memurlar) için keskin sınırlarla ayrı veriliyordu. Büyük kurumların ve bakanlıkların kendi personeli için hizmet veren hastaneleri vardı. Sosyal güvenlik kurumları farklı olan hastalar aynı hastaneden kolay kolay hizmet alamıyordu. Bütün hastanelerin hemen hemen ortak olan tek yanı hekimlerin dışarıda bir muayenehaneleri veya çalıştıkları özel hastanenin olmasıydı. SSK ve Devlet hastanelerinde tedavi ve ameliyat olabilmenin neredeyse yegane yolu önce bu muayenehane ve veya özel hastanelere gidip ödeme yapmaktı. SSK ve Devlet Hastaneleri bu hastaların tetkik, tahlil ve ameliyat gibi işlerinin yapıldığı tamamlayıcı sağlık kurumları haline dönmüştü. Her hangi bir muayenehanesi ve çalıştığı özel hastanesi olmayan hekimler ise ameliyat öncesinde genelde “bıçak parası” talep eder ve bu durum herkes tarafından normal görülürdü.

Sağlıkta Dönüşüm Programınının 2003 yılında yayınlanmasıyla yasal zeminin kurulması ve uygulamaların başlaması sağlandı. Konumuzu çok ilgilendiren SSK ve Devlet hastanelerinin,

Polis ve PTT gibi kurumsal hastanelerin Sağlık Bakanlığı çatısı altında birleştirilmesine 2005 yılında geçildi. Bu arada zamanın Sağlık Bakanı Sayın Prof. Dr. Recep AKDAĞ'ın Müsteşar Yardımcısı Sayın Sabahattin AYDIN liderliğinde kurduğu bir ekip tarafından "Performansa Dayalı Ek Ödeme Sistemi" çalışmaları yapıldı. Bazı hastaneler pilot uygulamaya alınarak ek ödeme hesaplarında kullanılacak formül ve kuralların geliştirilmesi sağlandı. Şahsen ben de pilot hastanelerden birisinde ek ödeme sistem sorumlusu olarak görev aldım. Elimden geldiği kadar hakkaniyetli yorumlar ve talepler ile sistemin olgunlaşmasına çalıştım. Geri dönüşlerimin bazen çok hoş karşılanmadığını öğrensem de tavrımı genelde değiştirmedim.

Temel hedefi neydi?

Sağlık Bakanlığının çıkardığı ek ödeme sisteminin temel hedefi, muayenehanelerini kapatmak ve özel hastanelerdeki ek görevlerinden ayrılmak zorunda bırakılan hekimlerin gelir kayıplarının giderilmesi ve kamudan istifa etmelerinin önlenmek istenmesidir. Nitekim bu uygulama giderek katılaştan bir yönetmelik dizisiyle yapılmıştır. Hekimlerin muayenehane ve özel hastane çalışmaları önce yasaklanmamış, onun yerine ek ödeme sisteminde büyük kesintiler sağlanarak bir nevi cezalandırılmıştır. Muayenehanesini kapatanlar ve özel hastanelerden ayrılanlar için tatmin edici yüksek rakamlar ödenmeye başlanmıştır. Muayenehane yasağı ilk defa Başhekim ve yardımcıları için gelmiştir. Bu yüzden Başhekimlikten istifa eden hekimlerimizi de tanıyorum. Muayenehane ve özel hastanede çalışma yasağı, daha sonra istisnasız tüm hekimlere resmen gelmiştir. Yapılan bütün düzenlemelerde, ek ödeme sisteminden aslan payının her zaman hekimlere verilmesinin ve ileride paylaşacağım haksızlıkların devam ettirilmesinin, yegane nedeni bu kararın etkisini korumak ve hekimleri sistem içinde kalmaya zorlamaktır. Başlangıçta %95 seviyelerinde başarıya ulaşan bu operasyonun, son yıllarda pek yükselmeyen SUT fiyatları yüzünden görece düşük kalan ek ödemeler, artan enflasyon ve çalışma şartlarındaki diğer sıkıntılar nedeniyle gerilemeye başladığını, kamu hastanelerinden özel hastanelere doğru bir akışın yükseldiğini de görüyoruz.

En çok kimler mağdur oldu?

Bu büyük operasyonun acınası mağdurları, hekim dışı sağlık çalışanları olmuştur! Ek ödeme sistemi ilk çıkarıldığında, bütün sağlık personelinin performanslarına göre ödüllendirileceği veya çalışmadığında ceza olarak daha az para alacağı bir sistem kurulacağı iddia ediliyordu.

Ek ödeme sisteminin pilot çalışmalarında, hekim dışı çalışanların hizmet sayıları, çeşitleri ve gelire katkıları açısından, neredeyse hekimlerden daha baskın hale geldikleri anlaşılınca, bu hizmetlerin ve emeklerin tamamı yok sayıldı. Diğer tüm çalışanlar hekimlerin performans puanlarının yancısı haline getirildi! Bir ameliyatı veya serviste hasta tedavisini yapan koca bir ekip çalışması olduğu halde sadece Dr. ünvanlı çalışanların puan hesabı performans esas alındı. Diğer personel, hekimlere nazaran aşırı derecede düşük kalan oranlar ve tavan ödeme sınırları ile mağdur edildi. Sağlık personeli dışında kalan İdari Hizmetler ve Yardımcı Hizmetler ise neredeyse tamamen yok sayıldı. Sadece sabit ödemeye mahkum bırakıldı.

Mağduriyetler nasıl oluşuyor?

Hekim dışı sağlık personelinin, mevcut ek ödeme sistemi çıkmadan önceki maaş seviyesi, polis ve öğretmen gibi kariyer mesleklerine göre, nispeten makul bir seviyede gidiyordu. Ek ödeme sisteminden sonra ise, hemen hemen hiç bir zaman ödenmeyen tavan tutarları baz alınarak, temel maaşları ve sabit ödemeleri düşük bırakıldı. Neredeyse asgari ücret seviyesinin biraz üstüne kadar geriledi. Çünkü oldukça düşük ve haksız bir yöntemle belirlenen ek ödeme tavan tutarları, teknik olarak hiç bir zaman ödenemiyordu! Ek ödemeyi kısıtlayan bütçe oranları, hastanelerin dengesiz giden gelir-gider seviyeleri, devletin sağlık hizmet ücretlerini baskılayan politikaları, sözleşmeli yöneticilerin kendilerine hiç bir zaman dokunmayan, performanslarını da ölçmeyen bu hesaplama sisteminden dolayı, sağlık personelinin düşünmek yerine, kendi imajlarını parlatacak yatırım ve harcamalara gitmeleri, bütçelerini hatalı veya dengesiz yönetmeleri vb. çok sayıda nedenle sağlık personeline tavandan ek ödeme mümkün olamıyor. Bırakın tavana gelmeyi, çoğu zaman yarısına bile ulaşamıyorlar.

Ek ödeme sisteminin haksız ve dengesiz hesaplama sistemi yüzünden, hekim dışı sağlık personeline verilen her bir TL için, duruma göre onlarca veya yüzlerce kat ödemenin hekimlere yapılması gerekiyor. Ödenebilecek bütçe sınırlarında kalabilmek için, mecburen temel katsayılar hep aşağılarda tutuluyor. Bu yüzden bazı sağlık kurumlarında 48.000 TL ek ödeme alabilen hekimler varken, sadece 24 TL ek ödeme verilen hekim dışı sağlık personeli de

çıkabiliyor.

((<https://www.saglikpersonelihaber.net/ekonomi/idareye-doner-isyani-sen-48-bin-doner-alacak-kadar-ne-yaptin-ben-24-lira-alacak-kadar-neyi-yapmadim-h12620.html>))

Genelde kamu sağlık tesislerimizde yaşanan durum; maaş + sabit ödeme + sıfır veya çok cüzi tutarda ek ödeme şeklindedir. Görüldüğü üzere hekim dışı sağlık personelinin maaşı 3'e bölünmüş, her ay ek ödeme bölümü ya verilmeyerek veya çok cüz'i sınırlarda kalarak eksik ödenmektedir. Bu belirsiz tutarlı ödemelerin tarihleri de belirsiz ve tutarsızdır. Ek ödeme rakamları sabit ve düzenli olmadığı için, her ay zorunlu oynanan bir kumar gibi stres ve sıkıntı kaynağı olmakta, bu tutara güvenilerek her hangi bir alış veriş veya aile bütçesinde planlama yapılamamaktadır.

Ek ödeme sisteminin en önemli sorunu nedir?

Sağlık personelinin belini büken en önemli haksızlıklardan birisi; bütün kamu görevlilerinde filen her hangi bir performansa veya hesaba dayalı olmadan yapılan aylık sabit ödemelerin, sadece sağlık personeli için ek ödeme tutarı içinden mahsup edilmesi ve ek ödeme hesabından sayılmasıdır. Sabit ek ödeme alan diğer kamu görevlilerinde böylesine bir zulüm kuralı yoktur. Bu haksız uygulama, 209 sayılı kanuna 2010 yılında yapılan Ek Madde 3 ile sokulmuştur. Bu madde aslında sadece hekimleri kapsamaktadır. Ancak Sağlık Bakanlığı, kanunda olmayan hekim dışı personelin sabit ödemelerinin ek ödemeden mahsuplaşmasını da Ek Ödeme Yönetmeliğine koyarak, kanunsuz bir hak kaybına yol açmıştır. Ek ödeme yönetmeliğinin 5. maddesi 3. fıkrasına *"Bu kapsamda yapılacak ödemeler (sabit ödemeyi kast ediyor), tabip dışı personele herhangi bir katkıya bağlı olmaksızın aylıklara ilişkin hükümler uygulanmak suretiyle her ay aylıklarla birlikte ödenir. Bu şekilde yapılan (sabit) ek ödeme tutarı, bu Yönetmelik kapsamında aynı aya ilişkin yapılacak ek ödeme tutarından mahsup edilir."* İbaresini hukuka aykırı şekilde konulmuş ve hekim dışı sağlık personelinin her ay sabit ödeme kadar hak kaybına neden olunmuştur. Yasa koyucu olan TBMM, aynı konuyu isteseydi hekimler gibi hekim dışı sağlık çalışanları için de 209 sayılı kanunla düzenleyebilirdi. Sağlık Bakanlığının bu yönetmeliğı ve her toplu sözleşme döneminde yetkili Memur Sendikasıyla yaptığı Toplu Sözleşme metnine bu maddeyi metazori ile ekletmesi kabul edilir bir hal değildir. Sendikaların kanunda olmayan bu kısıtlama maddesine imza atmaktan imtina etmesi görevleri ve sorumlulukları gereğidir. Sabit ödeme miktarı da ek ödemeye dahil sayıldığı için, performansa dayalı ek ödemeler her ay eksik yapılmaktadır. Yani bir hekim dışı personelin aylık ek ödeme kaybı şu anda yaklaşık 1700 TL civarındadır. Aynı durum hekimler için de geçerlidir. Ancak, onlarda ek ödeme tutarlarında aşırı düşme söz konusu olmadığından canları fazla yanmamaktadır. Onları etkileyen asıl konu izin ve rapor dönemlerindeki kesintilerdir.

Ek ödemeler kişinin performansına ve çalıştığı gün sayısına doğrudan bağlı sayıldığı için, her hangi bir sağlık çalışanı hasta olup rapor aldığında (lütfedip Covid-19 hastalığını hariç saydılar!), evlilik, doğum, cenaze izni veya tatil niyetli yıllık izne çıktığında, yapılan kesinti toplamının içine sabit ödemeler de katıldığı için, izinli/raporlu gün başına kesilen tutarın aşırı derecede yüksek hesaplanmasına neden olarak ek ödemeyi resmen uçurup gitmektedir. Örneğin 1700 TL sabit ödeme alan bir hemşire aynı ay içinde 10 gün izne çıkmışsa normalde alacağı hesap edilen performans ödemesi 500 TL ise, bu 500 TL nin 30'da 10'da kesilmiş olsa yine de 330 TL kadar alması beklenirdi. Ama hesabı böyle değil, sabit aldığı 1700 TL dahil edilerek toplam 2200 TL üzerinden 30'da 10'u kesilmektedir. Bu durumda değil halen alacaklı olmak, aksine -230 TL borçlu çıkmakta, ama yine büyüklerimizin yüce lütfu sayesinde bu eksi fark maaştan düşürülmeden maaş + sabit ödeme ile kalmaktadır. Kolay anlaşılması için brüt yerine net rakamlardan örnek vermiş oldum. Yıllardır bu izin ve rapor kesintisi zulmü yüzünden, sağlık personeli hastalanmaya veya izne çıkmaya cesaret edemediğinden, yine vicdanları bir parça sızlayarak aylık en fazla 5, yıllık en fazla 12 gün için bu kesintileri muaf tutma yoluna gidilmiştir. Yıllık 12 veya aylık 5 günden fazla izin ya da rapor kullanan her sağlık personeli kendi maaşından bu günlerin parasını ödemek zorunda bırakılmaktadır. Ölüsü olan ölüsüne üzülemez, mutlu gününde evliliğine veya çocuğuna sevinemez, Covid-19 dışında hasta olamaz, bunalımdan çatlayacak olsa da izin alıp rahatça tatile gidemez olmuştur sağlık çalışanları! Bu zulüm uygulaması diğer devlet memurlarında yoktur! Neden böyle yapıldığı ise bellidir: Yüksek tutarlı ek ödeme alan doktorları kontrol, performansa zorlama ve mali disiplin içindir. Ek ödeme olarak dağıtılan pastanın yöneticilere ve hekimlere paylaşılması, diğer çalışanların da sadece sabit ödemeyle yetinmesi istenmiştir. Hekim dışı sağlık personeli ise bu garip uygulamanın çaresiz bırakılan zorunlu kurbanlarıdır.

Ek ödemeye bağlantılı diğer sorunlar nelerdir?

Sağlık personeline yapılan bütün ödemelerin gelir ve damga gibi bilimum vergileri kesilmekte ama emeklilik hesabına yansıtılmamaktadır. Yine büyük bir haksızlığa imza atılarak hekim sınıfı personelin sabit ödemeleri emeklilik hesabına yansıtılmış ve emeklilik maaşlarına seyyanen zam miktarları da eklenmiştir. Hekim dışı sağlık personeli yaşı gelse de emekli olmaktan çekinmektedir. Çünkü maaşları yaklaşık %50 oranında düşmektedir.

Geçmişte hekim, diş hekimi, eczacı, psikolog ve biyolog gibi branşlar dışında kalan sağlık meslek mensupları genelde sağlık meslek lisesi ve dengi okul mezunlarıydı. Daha eski

dönemlerde orta ve ilkokul mezunu sağlık personeli de görev yapıyordu (şu anda 3600 ek gösterge bekleyen emniyet, diyanet ve hatta eğitim mensupları da öyle idi). Temel olarak lisans mezunu kariyer mesleklerine verilen 3600 ek göstergede sonradan lisans mesleklerine dönüşen sağlık branşları yok sayılmıştır. Sağlıkta mesleki zorunluluk haline gelen lisansiyerliğin gereği ve müktesep hakkı sayılan 3600 ek gösterge, yıllardır çubuğa bağlı havuç gibi sağlık personeline gösterilmekte ama bir türlü verilmemektedir. Verilecek olsa bile, tıpkı 2018 de çıkarılan yıpranma katsayısı fiyaskosu gibi sıkıntılı olabileceğine dair endişelerimiz de oldukça yüksektir. Bu tablonun sonucu, emeklilik kararlarını geciktirenler ve sağlığı bozursa bile çalışmak zorunda kalanlar yüzünden sağlık hizmetlerinin kalitesi de etkilenmiş ve hastalar ile karşılıklı sorunlara kapı açmıştır. 3600 ek göstergenin halen verilmemesi, sağlık kadrolarının yenilenme ve gençleşme programını da geriletken bir eksikliklerdir.

Sözleşmeli sağlık yöneticileri açısından önemli haksızlıklar yapılmaktadır. Aynı sağlık kurumunda çalışan sağlık personeli neredeyse hiç bir zaman tavandan ek ödeme alamazken sözleşmeli sağlık yöneticileri her ay tavandan ek ödemeyi otomatik olarak almaktadır. Sadece izin ve rapor kullandıklarında kesintiyle karşılaşmaya devam etmektedir. Hekimlikle hiç bir alakası olmayan Sağlık Müdürlüğü Başkanlığı veya Başkan Yardımcılığı gibi idari kadrolarda sözleşme imzalayan kişinin hekim olup olmamasına göre 2 katına varan ücret uçurumları hekimler lehine konulmuştur. Hekim olsun veya olmasın, sağlık hizmeti dışı idari unvanlar için sözleşme imzalayan her sağlık personeli sanki sağlık hizmeti ürettiymiş gibi tavandan ek ödeme olarak idari hizmetlerle ilgili bir işi sağlık hizmeti gibi ödeme olarak haksız kazanç elde eder duruma gelmiştir. Bu 3 haksız uygulamanın da kaldırılması gerekir.

Bütün çalışanlarda olduğu gibi, vergi dilimlerinin düşük seviyeli aralıkları ve yüksek oranları nedeniyle, sağlıkçılar da yılın ilk 4-5 ayından sonra maaşlarının ve ek ödemelerinin hayrını fazla göremiyorlar. Çünkü görünüşte zam alsalar bile, fiilen yapılan kesintiler nedeniyle maaşları eskisinden daha düşük kalıyor. Ek ödeme tavan tutarları da sürekli düşüyor. Bordrolu çalışanların %15 vergi diliminde sabit tutulması ve çok yüksek maaşlarda ancak %20'lere çıkması ortak temennimizdir.

Ne yapmalı veya biz ne istiyoruz?

Çalışırken sürdüren, emeklilikte uçup giden bu ucube ek ödeme sistemi hekim dışı sağlık

personeli için kaldırılmalıdır. Madem ki emeklerimiz performans puanı vermeye layık görülüyor, boşuna ikiyüzlülük yapar gibi performansa dayalı ek ödeme veriyoruz denilmesin artık! Sistemin kuruluş gayesine uygun olarak hekimlerimiz için performans sistemi devam edebilir. Allah emeklerinin karşılığını fazlasıyla almalarını nasip eylesin! Kimsenin emeğinde, kazancında gözümüz yoktur. Bütün sağlık çalışanları olarak, Allah'ın en kutsal saydığı hizmetlerden birisini hep birlikte ifa ediyoruz. Elbette, takım kaptanı olarak hekimlerimizin değerini ve sağlık hizmetlerindeki motor gücünü biliyor ve takdir ediyoruz. Ama sadece motorla bir arabanın çalışmayacağını, diğer aksamalarının da gerekli ve değerli olduğunun bilinmesini istiyoruz.

Hekim dışı sağlık çalışanları için; emekliliğe de yansıyan, her ay döviz borsası gibi inip çıkmayan, sabit ve emeğimize yakışır düzeyde **tek maaş** ödemesi istiyoruz. Ölümümüz olduğunda, çocuğumuz doğduğunda, hasta olup yatağa düştüğümüzde, hep aklımızda bu ay maaşım ne kadar kesilecek sorusuyla huzursuz olmak istemiyoruz. Diğer memurlar gibi, yıllık izinlerimizi özgürce tam kullanmak ve tazelenerek işimize geri dönüp, huzurla çalışmak istiyoruz. Sağlık lisansiyerlerinin tamamı için 3600 ek göstergenin verilmesini, hatta şu pandemi döneminde yılmadan çalışan sağlık kahramanlarına bir güzellik olarak, 3600 ek göstergenin tıpkı subay-astsubay kahramanlarımız gibi, eğitim farkı gözetilmeden lise mezunu da olsa bütün sağlık mesleklerine uygulanmasını diliyoruz.

Temel beklentilerimiz bunlar olmakla beraber, mevcut sistemi iyileştirmek için, genç ve dinamik bir sendika olan Sağlık ve Sosyal Hizmet Ordusu Sendikamızın, idari yargı tarafında açmış olduğu davalarda şu taleplerimiz dile getirilmiştir:

- 1-Performans ölçümünde yapılan ayrımcılık sona ersin.
- 2-Mahsuplaşma ile sabit ödemenin, performans ödemesinden düşürülmesi kaldırılın.
- 3-Katsayılardaki adaletsizlik ve bilimsel olmayan hesaplar iptal edilsin. Daha insani seviyelere çekilsin.
- 4-Sabit ödemelerde sadece hekimlere yönelik özel yüksek oranlar belirlenmesin. Diğer sağlık çalışanlarına da makul oranlar verilsin.

Bu yazıdan sonra, en kısa zamanda sağlık personelinin temel sorunlarının çözülmesi ve yapılan güzellikler üzerine, teşekkür nitelikli bir yazıyı kaleme alabilmeyi can-ı gönülden diliyor ve sağlık camiasının kahramanlarına özlenen değerlerin sözde değil fiilde verilmesi için

dua ediyorum. Sağlıkıların yılı ilan edilen 2021 yılında bu haksızlıklar giderilmeyecekse ne zaman giderilir?

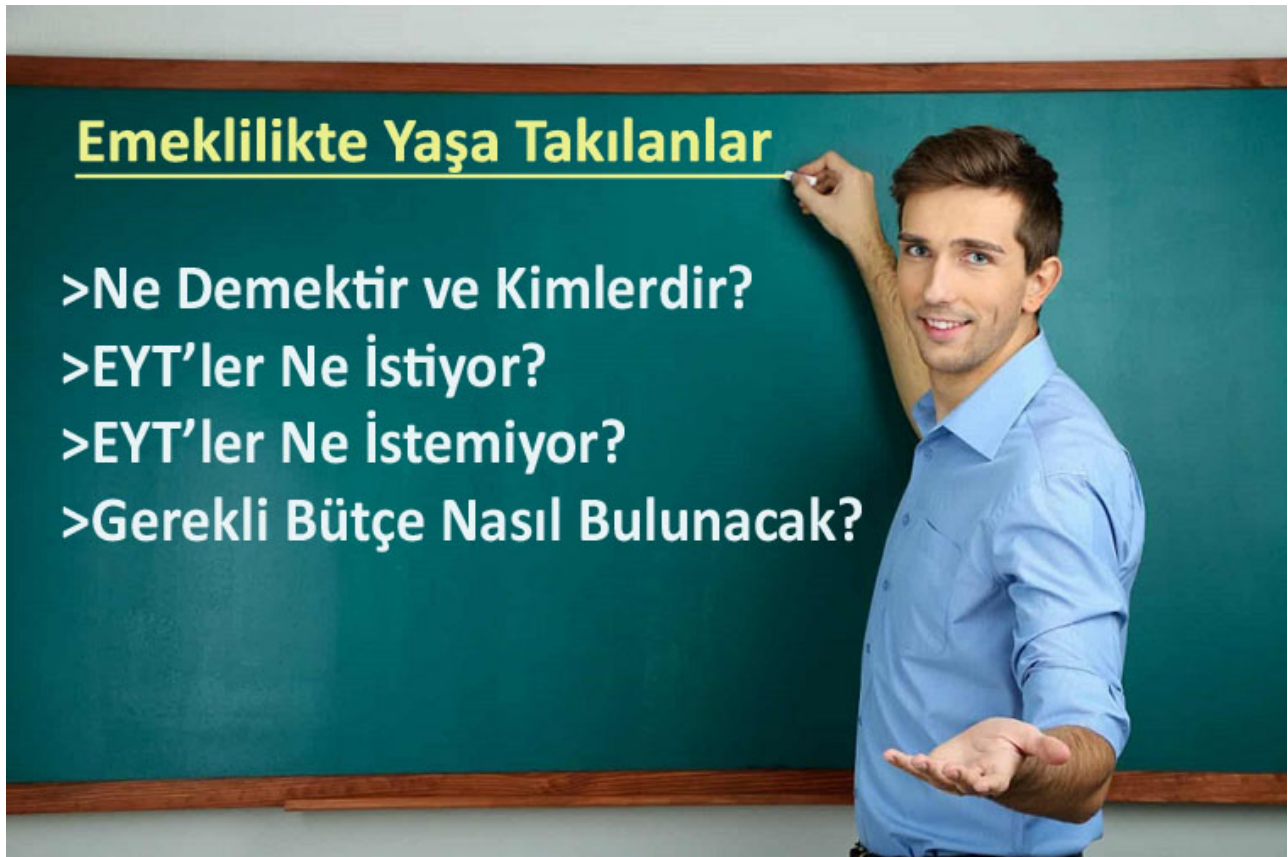
Öyle değil mi? □

Ercan ÖZÇELİK

Sağlık ve Sosyal Hizmet Ordusu Sendikası İstanbul Başkanı

Görsel kaynağı: <https://www.nytimes.com>

Bir Çırpıda #EYT

Soru: [saritext]EYT Ne demektir ve kimlerdir?[/saritext]

Cevap: 8 Eylül 1999'da çıkarılan 4447 sayılı kanunla emeklilik için prim ve yıl süresinin

dışında yaş şartı da getirilmiştir. Artık erkekler 60 kadınlar 58 yaşında emekli olacaktır. Bu kanun anormal şekilde geçmişe doğru da yürütülmüş ve önceden işe girenleri de aynı şekilde kapsamıştır. Fazilet Partisinin Anayasa Mahkemesine itirazı ile 2002 yılında eski çalışanlara kademeli yaş engeli getirilmiştir. Emeklilik için gerekli prim günü ve çalışma yılı dolduğu halde, kademeli yaşını beklemek zorunda bırakılan Emekli Sandığı, SSK ve Bağ-Kur sigortalılara Emeklilikte Yaşa Takılanlar yani kısaca EYT denilmektedir.

Soru: [saritext]EYT'ler ne istiyor?[/saritext]

Cevap: 4447 sayılı kanunun geriye dönük işletilmesinin kaldırılmasını ve eski kanunla işe başlayan kişilerin yine eski kanun hükümleriyle emekli olmasını istiyor. Yıl ve prim şartını tamamlayanların (erkeklerde 25 yıl, kadınlarda 20 yıl ve 5.000 gün prim) emekliliğe ayrılması talep ediliyor. "Kanunlar aleyhte geriye yönelik işletilemez" evrensel hukuk kuralına uyulmasını istiyor.

Soru: [saritext]EYT'ler ne istemiyor?[/saritext]

Cevap:

- 4447 sayılı kanun ve sonraki mevzuatla getirilen emekli yaşının düşürülmesini istemiyor.
- Muktesep haklarının dışında yeni bir ayrıcalık veya avanta ödeme istemiyor.
- Aynı kanunla emekli olan eski emeklilerden daha fazla prim ödediği halde, daha az emekli maaşı almak istemiyor (ABO konusu).
- Fazlasıyla prim ödediği halde işsiz kaldığında ilaç ve hastane masraflarını cebinden ödemek istemiyor.
- Emekli olmak istemese de ileri yaşlarda işsiz kaldığında ortada kalmak istemiyor. Devlet en sıradan işler için bile 35 yaştan büyüğünü almıyor. Özel sektör yaşlı işçi tercih etmiyor. Aile babaları gençlerle ve onlara teşvik veren İş-Kur ile haksız rekabete girmek istemiyor.

Soru: [saritext]EYT'lere hakları verilirse gereken bütçe nereden bulunacak?[/saritext]

Cevap: Gereken bütçe onların zaten fazlasıyla ödediği primlerden bulunacak. Bankaya vadeli para yatıranlara, vade dolunca banka nasıl bütçe yok diyemezse, SGK ve devlette EYT'ler için bütçe yok diyemez. Hükümet bütçe darlığı yaşıyor ise, tıpkı bankalara, inşaatçılara veya futbolculara acıyarak bulduğu gibi, kendi hakkını talep eden EYT'lere de bütçe bulmak zorundadır.

EYT Zulmünü Doğuran Nedenler ve Yanlışlar

Emeklilikte Yaşa Takılanlar (EYT) konusunda mağdur olanları anlamayan ve bir nevi bencil bir talep gibi niteleyerek, aleyhte tavır sergileyen kişilerden birisi de Yeni şafak yazarı Sayın Ahmet Ünlü'dür.

İktidar yanlısı olarak bilinen bir gazetenin yazarı olduğu için, EYT konusuna hep soğuk davranan iktidar partisinin de görüşlerini yansıtıyor gibi algılanıyor. Kesinlik için değil, algı ve etki açısından ifade ediyorum.

Malumunuz, 23 Temmuz'la başlayan bu hafta TBMM'nin tatile girmeden önce görüşeceği bir torba kanunu var gündemde. Belki vicdanları harekete geçirir ve mazlumların duası karşılık bulur umuduyla çabalıyoruz.

Olumlu kamuoyu oluşturmak için, sayın yazarın 3 Haziran 2018 tarihli yazısındaki görüşlerine karşı, neden EYT zulmü var diye kendisine e-posta metni yazarken, aslında ayrı bir yazı konusu olduğunu fark ederek, buraya yazmayı ve daha geniş kitlelere ulaşmayı istedim.

EYT konusunda ayrıntılı bilgisi olmayan ve işsiz EYT'lerin durumu hakkında empati

yapamayan kişilerin EYT taleplerini haksızca, erken emeklilik şeklinde nitelermeleri ve uyanıkça, bencilce bir talep gibi yargılamaları söz konusudur.

İşin doğrusunu bilen ancak, yöneticilere şirinlik yapmak için “*efendim bütçeye şöyle yük getirir, bizi böyle zorlar*” benzeri ifadelerle siyasileri korkutup yönlendiren, kraldan daha kralcı bürokratlarımızı ise, Allah bildiği gibi yapsın. Zulme çanak ve kılıf buldukları için, Allah onları sebep olduklarıyla imtihan ederse hiç şaşırmasınlar.

KEY ödemeleri, engelli ve yaşlı destekleri, komşu ülke sığınmacıları, uzak ülke mağdurları gibi, zulüm ve mağduriyet söz konusu olduğu zaman yapılmayan bütçe hesapları, nedense EYT söz konusu olduğunda yapılıyor ise burada iyi niyet söz konusu olamaz.

Emeklilikte yaş haddi uygulaması daha önce söz konusu değildi. Kadınlarda 20 yıl, erkeklerde 25 yıl çalışarak prim ödeyenler emekli olabiliyordu. Türkiye’de ortalama yaşam süreleri düşük olduğu için, ilk başlarda anormal bir durum da yaşanmıyordu.

1940’lı yıllarda erkeklerin ortalama yaşam süresi 40, kadınların 36 idi. Zaman geçtikçe bu süreler uzadı. 80’li yıllarda ise 60 yaş bandında ulaştı. Yaşayan emeklilerin sayısının çoğalması SSK başta olmak üzere Bağ-Kur ve Emekli Sandığı bütçelerini zorlamaya başladı. (bakınız: [80 yılda ömrümüz iki katına çıktı](#))

Sisteme öldürücü darbeyi vuran gelişme ise, 90’lı yıllardaki siyasilerin prim ödemesi eksik kalan kişilere göstermelik bir para yatırmaları karşılığında, kıyak süper emeklilik imkanı vererek, zaten çökmek üzere olan yapıya bir sürü genç emeklinin (kadınlarda 38, erkeklerde 43 yaştan itibaren) katılması oldu.

Sosyal güvenlik kurumlarının kaynaklarını kötü yöneten, gelir sağlamak yerine israf ve yolsuzluk dolu icraatlar yapan beceriksiz bürokratlarda üstüne tüy dikti.

1999 yılında çıkarılan kanunla yapılan yaş düzenlemesi, panikle alınan gecikmiş bir karardır. Aslında, her 5-10 yılda bir ortalama yaşam ömrünün uzamasına uygun olarak, küçük yaş ayarlarının yapılması gerekiyordu. Böylece, kişiler işe başladığında kesin olarak emekli olacağı yaşlarını ve zamanlarını bilebilirdi.

Kanun çıkarıldığı sırada zaten çalışan kişilerin, geriye dönük olarak yaşlarının yükseltilmesi zulme yataklık yapmıştır. Çünkü maç ortasında kural değişimi söz konusudur.

2008 yılında çıkarılan ve Aylık Bağlama Oranlarını dramatik şekilde düşüren kanun da yapılan zulmü katmerlemiştir. EYT'liler primlerini eksiksiz ödediği ve fazlasını da ödemeye devam ettiği halde, hem beklemeye hem de daha az emekli maaşı almaya mahkum edilmiştir.

EYT mağduru Devlet Memurları açısından, yaş bekleme dışında ağır bir mağduriyet yoktur.

İşçi ve esnaf olanlar ise, kelimenin tam anlamıyla köle gibi çocukluklarından itibaren çalışarak bekledikleri emeklilik hakları gasp edildiği için, anormal şekilde yıpranmış ve hayattan bezmiş şekilde yaşlarını beklemektedir.

İnsanlar bundan 20-30 yıl evvel, 12-13 yaşından itibaren çalışmaya başlıyordu. Şimdiki gençlerin okuldu, askerlikte derken, işe başlaması neredeyse 25 yaş civarında oluyor.

EYT'lileri yargılamak bugünkü şartları değil, onların çocukluk ve gençliklerini harcadıkları yılları dikkate almak gerekir. Ortalama 30 yıldır çalışıp primlerini tamamen ödedikleri halde, umutla bekledikleri emekliliklerinin gasp edilmesi zulüm değilse nedir?

İşsiz kalan SSK'lı, Bağ-Kur'lu EYT'liler ise, gerçekten acınacak hale gelmiştir.

Çocuklarının düğün ve askerlik gibi önemli işlerini destekleyemeyen, eğitimlerine katkı veremeyen, evlerine ekmek götürmekten aciz bırakılan EYT'liler vardır.

Emekli etmek için EYT'lileri genç gören Devlet kurumları, yeni personel alımında hep 30 veya 35 gibi yaş haddi koymaktadır. Özel sektör ise, yaşlı işçileri mecbur olmadıkça almamaktadır. Kendi vatandaşı olan bu insanların, emeklilik yaşlarını bekleyene kadar iş ve aşlarını garanti altına alamayan devlet otoritesi, açıkça zulüm yapmaktadır.

Çalışmayan EYT'ler için sağlık hizmeti dahi verilmez. Ancak hiç bir geliri ve evi, arabası gibi mal varlığının olmadığını ispat ederse, 60 TL gibi cüz'i prim ödemesi yaparak sağlık hizmeti alabilir. Sağlığında ve işi varken ailesine ev veya araba alabilmiş olan EYT'liler, o kadar düşük prim ödemeyele kurtaramıyor tabii.

Tekrar etmek gerekirse,

- EYT'lilerin gasp edilen emeklilik hakkının iadesi erken veya süper emeklilik değildir!
- Yaş ortalamasının uzamasıyla, yaş haddi düzenlemesi gereklidir ancak, her düzenleme

yapıldığı tarihten sonrasını kapsamalıdır.

- İnanmadığımız bütçe hesapları mutlaka dikkate alınarak, bu zulme devam edilecekse, hem kamuda hem de özel sektörde acilen işe alımlarda yaş haddi uygulaması kaldırılmalı ve yaşlı işsizlerin istihdamı için özel teşvikler çıkarılmalıdır.
- Zulümle abad olunmaz. Mazlumların sesi duyulmalı ve çare üretilmelidir.

Allah yöneticilerimizin ve onları etkileyenlerin kalplerine adalet, merhamet ve empati duygularını daha güçlü şekilde ilham eylesin.

Amin...

Kaynaklar:

- Görsel kaynağı: <https://pxhere.com/tr/photo/1046462>

-

<https://www.yenisafak.com/yazarlar/ahmetunlu/emeklilikte-yasa-takilanlarin-sorunu-nasil-cozulecek-2045913>

- <http://www.radikal.com.tr/turkiye/80-yilda-omrumuz-iki-katina-cikti-1009181/>

[EYT Zulmünün Farkında Olmayanlara Hatırlatalım](#)

EYT Zulümü Ne Demek?

Emeklilikte Yaşa Takılanlar yani EYT'liler hakkında bilgi eksikliğinden olduğuna inandığım bir duyarsızlık ve boş vermişlik var. EYT ile ilgili [ilk yazımda](#) kısaca anlatmaya çalıştım ancak, ayrıntıların eksik kaldığını sanıyorum.

Birilerini zulümle suçlamadan önce, kasıtlı olduklarına emin olmamız lazım gelir. Özellikle iktidar partisi mensuplarının bu konuda etraflıca bilgi sahibi olmadıklarına inanıyorum.

EYT uygulamasının iki temel mağdur grubu var:

1- Kamuda görev yapan ve 1999'dan önce işe başlayan memur ve kamu işçileri.

2- 1999'dan önce özel sektörde işçi olarak çalışmaya başlayanlar ile Bağ-Kur'lu olarak faaliyet gösteren tarım ve esnaf kesimi.

Devlet memurları ve kamu işçileri açısından temel mağduriyet, emekli olabilmek için ödemeleri gereken prim ve süreyi tamamladıkları halde, sonradan çıkarılan bir kanunla yaşlarını beklemek zorunda kalmalarıdır.

Devlet memurlarının iş güvencesi olduğu için, çalışarak beklemek dışında hayati sorunları bulunmamaktadır. Bu beklemenin verdiği mutsuzluk, planlarında aksamalar, aşırı yıpranmışlıkla sağlıklı bir emeklilik dönemini yaşayamama vb. sorunlarla baş etmek zorunda bırakıldılar.

Asıl zulmü yaşayanlar SSK'lı işçi ve Bağ-Kur'lu kardeşlerimizdir. Çünkü, yaşlandıklarında her

hangi bir vesile ile işlerinden çıkarılmaları halinde yeniden iş bulabilmeleri çok zor olmaktadır. Hem yaşlı oldukları için, hem de deneyimli işçi alıp fazla para vermek istemeyen işverenlerin istihdam politikalarına uymadıkları için.

Devletin kendisi bile bu zulme çanak tutmaktadır. Genç işçi çalıştırmaya yönelik bir sürü teşvik ve indirimler söz konusudur. Yaşlı işçiler adeta ölüme terk edilmiş gibidir.

Prim süresi ve miktarı dolduğu halde, emekli olamayan işçiler zulmün katmerlisini hasta olduklarında çekerler. Çünkü sağlık sigortaları devre dışı kalmıştır. Hem işsiz olup, hem de aylık en az 60 TL ödeyerek ancak GSS kapsamına girebilirler.

Kıdemli bir çalışan iken iyi maaş alan bir işçi; yeniden iş bulamadığı zamanlarda, çaresizlikten asgari ücretli bir işe başladığında ise yeni bir zulüm onu bekler. Ekim 2008 tarihinde yürürlüğe giren 5510 sayılı kanun sayesinde **emeklilikte aylık bağlama oranı** iyice düşürüldüğü için, emeklilik maaşı fazladan çalıştığı her yıl için daha da azaltılır.

Korkunç bir şaka gibi değil mi? Kısaca EYT yüzünden emekli olamayan mağdurların ya en az 5.300 TL maaş alabilecekleri bir işte çalışmaları ya da evlerinde kös kös oturup yaşlarını beklemeleri lazım. Ki, emekli maaşları daha da düşmesin. Bu arada da hiç bir şey yemeden içmeden ve hasta olmadan adeta donmuş halde beklemeleri gerekir. Nasıl olacaksa?

İşçiler için yaşanan bu zulüm döngüsü, işyerini kapatmak zorunda kalan Bağ-Kur'lu esnaflar ile tarım yapamayacak hale gelen çiftçiler için de geçerlidir.

1999 yılı ve öncesi siyasetçilerin yanlış ve düşüncesizce işlerinin faturalarını neden emekçiler ödemek zorunda bırakılıyor? Siyasetçilerin SSK'yı batıran garip kampanyalarının mahkemelerde hesabı dahi sorulmamışken; ahırda bağlı inek muamelesi yapılarak, çalışanların emekleri ve gelecekleri neden sömürülüyor?

EYT mağdurlarının zoruna giden ve kendilerini ülkemizde misafir ettiğimiz Suriyeli kardeşlerimizden daha değersiz, yabancı ve ötelenmiş gibi hissetmelerine neden olan gelişmeler kısaca bunlardır.

Şimdilerde ise, karşımızda EYT sorununu işbaşına geldiğinde çözeceğini açıkça deklare eden bir muhalefet grubu ile, konuyu tamamen duymazlıktan gelen bir iktidar kesimi var.

Allah-u Teala kimseyi açlıkla ve işsizlikle terbiye etmesin. Kişilerin evlerine ekmek

götürmekten aciz bırakıldığı, yıllarca çalışıp pirim ödedikleri halde, bir nevi gasp gibi mahrum tutuldukları emeklilik maaşı ve sağlık hizmetlerinin çaresizliğini yaşadığı şu durumda, hangi partiye gönül vermiş olursa olsun, tercihlerini yeniden değerlendireceğini görmek gerekir.

Devlet memurları için nispeten daha hafif olan bu büyük imtihan ve zorluk için, işçi ve Bağ-Kur'lu kardeşlerimize kuru bir sabır telkini yeterli olur mu?

Bunu da büyüklerimiz düşünsün artık...

[Bir Zulmün Hikayesi: EYT](#)

15 Temmuz'da vatanımıza ve birliğimize kast eden hain ve katilleri, çoluk çocuğumuzun namusunu kirleten aşağılık sapıkları, hunharca cinayet işleyebilen gözü dönmüş cânileri idam edemedik.

Çünkü idamı kaldırmışız. Geri getirsek de edemeyiz. Çünkü kanunlar geçmişe dönük işletilemez!

Emeklilikte Yaşa Takılanlar ise, ne kadar zararlı ve kötü bir grupmuş ki(!); hainler için dahi geriye işletilemeyen kanunlar EYT'liler için bir şekilde uygulanmış oldu.

Nereden çıktı bu EYT? Kimlerden oluşuyor ve neresi zulüm diye soranlar için kısaca açıklayalım.

1999 yılı ve öncesindeki iktidarların basiretsiz ve hesapsız uygulamaları sonucu, SSK tamamen batma noktasına gelerek emekli maaşlarını ödeyemez hale getirildi.

Günü birlik çözümler ve oy devşirme uyanıklığı için, erken süper emeklilik gibi haksız-yersiz icatlar çıkartarak zaten çökmüş olan sosyal güvenlik sisteminin tamamen yerle bir olmasını sağladılar.

Hazıra dağ dayanmaz. Akılsızca yapılan işler mutlaka duvara toslar. Nitekim böyle de olunca, 1999 yılında emeklilik yaşı kanunla değiştirildi. Anayasa mahkemesinde iptal edilince de, 2002 yılında yeniden düzenlenerek yürürlüğe konuldu.

Eskiden Emekli Sandığı, SSK veya Bağ-Kur'un her birinde, prim ödeme süresine göre Emeklilik vb hesaplamalar yapılırken, ayrıca birde yaş faktörü eklendi.

Erkekler 60, kadınlar da 58 yaşından önce emekli olamaz şartı konuldu. 08.09.1999 tarihi milat kabul edildi. Yeni işe başlayan herkes için geçerli kılındı.

Zulmün başladığı nokta, kanununun 08.09.1999'dan önce çalışmaya başlayanları da kapsayacak şekilde geriye dönük işletilmesidir.

Örneğin, erkek bir devlet memuru en az 25 hizmet yılını ve Emekli Sandığı prim ödemesini tamamladığında emekli olabiliyorken, üstüne birde kademeli yaş sınırlaması getirilmiş oldu.

İşe giriş tarihi 1999'a ne kadar yakınlaşırsa o kadar çok etkilenilmesi sağlandı.

Zulüm bunun neresinde diye soranlar için;

- Zulüm, emeklilikte yaş engelinin katillere bile uygulanmadığı şekilde, geçmişi de kapsar şekilde işletilmesidir.
- Zulüm, işinde en az 20 ve 25 yıl çalışan ve primlerini eksiksiz ödeyen kadın/erkek çalışanların emeklilik hakkının gasp edilmesidir.
- Zulüm, beceriksiz ve basiretsiz politikacıların israf faturalarının çalışan masum insanlara zorla ödettirilmesidir.
- Zulüm, devletine güvenerek işine başlayan ve hayatını planlayan insanların, maç

ortasında kural değişikliği gibi tuhaf bir muameleye maruz bırakılmasıdır.

- Zulüm, sorunları çözmek üzere seçilen yeni yöneticilerin bu zulmü devam ettirmesidir.
- Zulüm, yaşını beklemek istemeyenlerin en temel insani ihtiyaçlarının bile yok sayılması, sağlık hizmetinden mahrum bırakılmasıdır.
- Zulüm, yaşını beklemek istemeyenlerin dışarıda çalışmaları halinde emekli maaşlarının düşürülmesidir.
- Zulüm, devletin EYT'lileri emeklilikte genç görürken, işe alımlarda ise hem devletin hem de özel sektörün yaşlı bulmasıdır.
- Zulüm, her soruna çare bulunurken, sayıları binlerce olan mağdurların görmezden gelinmesidir.

Allah'a şükürler olsun ki, ülkemiz şu anda çok daha güçlü ve zengin hale geldi.

Son yıllardaki güzel gelişmeleri görmezden gelmek için ancak nankör olmak lazım.

Geçmişte, tam bir bataklık halindeyken, sınırlar zorlanarak çıkarılmış bulunan EYT uygulamasının, bugün de devam ettirilmesi için makul bir neden kalmamıştır.

Dünyanın neresinde olursa olsun, mazlumlara el uzatan devletimizin ve milletimizin, kendi evlatlarına karşı da aynı duyarlılığı beklemek çok olmasa gerek.

Tıpkı tasarruf teşvik fonu bataklığının kurutulması gibi, EYT mağdurlarının da sesine kulak verilmesini ve bu mübarek günlerde binlerce ailenin gönlünün ve duasının alınmasını bekliyoruz.

Zulüm bitsin diyoruz! Çok şey mi istiyoruz?!